

Brüsszel, 2024. október 9.
(OR. en)

14323/24

Intézményközi referenciaszám:
2024/0255(NLE)

UD 206
MED 42
POLCOM 268
ECOFIN 1115
COMER 117

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2024. október 8.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2024) 443 final/2
Tárgy:	Javaslat A TANÁCS HATÁROZATA a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményvel létrehozott vegyes bizottságban az említett vegyes bizottság 1/2023 határozatának a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosításaira vonatkozó átmeneti rendelkezések beillesztése céljából történő módosítása tekintetében való, 2025. január 1-jétől alkalmazandó módosításával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2024) 443 final/2.

Melléklet: COM(2024) 443 final/2

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.10.8.
COM(2024) 443 final/2

2024/0255 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects COM(2024)443 final of 8.10.2024

Insertion of the interinstitutional reference.

Concerns all language versions

The text shall read as follows:

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményvel létrehozott vegyes bizottságban az említett vegyes bizottság 1/2023 határozatának a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosításaira vonatkozó átmeneti rendelkezések beillesztése céljából történő módosítása tekintetében való, 2025. január 1-jétől alkalmazandó módosításával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

Az Európai Unió aláírta a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményt, és képviselteti magát az egyezmény által létrehozott vegyes bizottságban. E javaslat tárgya az Unió által a vegyes bizottságban az egyezmény 2025. január 1-jétől történő alkalmazására vonatkozó átmeneti rendelkezésekről szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény

A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény¹ (a továbbiakban: az egyezmény) olyan áruk származásával kapcsolatban állapít meg rendelkezéseket, amelyek a szerződő felek közötti vonatkozó megállapodások hatálya alá tartozó kereskedelem tárgyát képezik.

Az egyezmény meghatározza a szabadkereskedelmi megállapodások hálózatát érintő származási szabályok többoldalú keretét, és az említett megállapodásokban meghatározott elvek sérelme nélkül alkalmazandó. Az egyezmény lehetővé teszi diagonális kumuláció alkalmazását az egyezmény 25 szerződő fele között, melyek a következők: az Európai Unió, Izland, Liechtenstein, Norvégia, Svájc, Algéria, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Marokkó, Palesztina², Szíria, Tunézia, Törökország, Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Montenegró, Szerbia, Koszovó^{*}, a Feröer szigetek, a Moldovai Köztársaság, Grúzia és Ukrajna (a továbbiakban: a szerződő felek). Az egyezmény az Unió vonatkozásában 2012. május 1-jén hatályba lépett.

Az egyezményt a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezménnyel létrehozott vegyes bizottságnak a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosításáról szóló, 2023. december 7-i 1/2023 határozata módosította. Ez a határozat 2025. január 1-jén lép hatályba³.

2.2. A vegyes bizottság

Az egyezmény 3. cikkének (1) bekezdésével létrehozott vegyes bizottság elfogadja az egyezmény módosításait, kezeli az egyezménnyel kapcsolatos ügyeket, és biztosítja annak megfelelő végrehajtását az egyezmény 4. cikkével összhangban. A vegyes bizottság eljárási szabályzatának 12. cikkével összhangban a vegyes bizottság határozatait a vegyesbizottsági üléseken jelen lévő vagy képviselt azon szerződő felek egyhangú szavazatával fogadják el, amelyek tekintetében az egyezmény hatályba lépett.

Azon szerződő felek, amelyek tekintetében az egyezmény hatályba lépett, szavazati joggal rendelkeznek. Minden szerződő fél egy-egy szavazattal bír.

¹ HL L 54., 2013.2.26., 4. o.

² Ez a megnevezés nem értelmezhető a palesztin állam elismeréseként, és nem érinti az egyes tagállamok e kérdésre vonatkozó álláspontjait.

^{*} Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

³ HL L, 2024/390, 2024.2.19.

2.3. A vegyes bizottság tervezett jogi aktusa

A bizottság 16. ülésén határozatot készül elfogadni az egyezmény 2025. január 1-jétől történő alkalmazására vonatkozó átmeneti rendelkezésekről (a továbbiakban: tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja, hogy egyéves időtartamra átmeneti rendelkezéseket vezessen be. Az átmeneti rendelkezések biztosítják a diagonális kumuláció folyamatos alkalmazását és az egyezmény szerinti preferenciális elbánás biztosítását.

A tervezett jogi aktus a 4. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kötelező lesz a szerződő felekre nézve. Az említett pont így rendelkezik: „A vegyes bizottság határozatot hoz: [...] az egyezmény [...] módosításáról.” A 4. cikk (3) bekezdésének utolsó mondata értelmében továbbá: „Az e bekezdés szerinti határozatokat a szerződő felek saját jogszabályaikkal összhangban léptetik hatályba.”

A vegyes bizottság 1/2023 határozatának e módosítása 2025. január 1-jén lép hatályba.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az egyezmény a szerződő felek vonatkozó kétoldalú megállapodásainak származási szabályokról szóló jegyzőkönyveiben foglalt hivatkozás útján alkalmazandó.

A pán-euromediterrán térségben jelenleg a kumulációs lehetőségek a szerződő felek közötti megállapodások hálózatán alapulnak, amelyek azonos származási szabályok alkalmazását írják elő. Ezek közé tartoznak az egyezmény jelenlegi szabályai, valamint a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az egyezményt megelőző igazgatási együttműködés módszereiről szóló kétoldalú jegyzőkönyvek (a továbbiakban: az egyezményt megelőző jegyzőkönyvek).

Ezzel párhuzamosan az egyezményre az egyezmény módosításának megkötéséig és hatálybalépéséig opcionálisan alkalmazandó szabályok (a továbbiakban: átmeneti szabályok) kétoldalú alapon 2021. szeptember 1-jétől léptek hatályba.

Az egyezményt a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezménnyel létrehozott vegyes bizottságnak a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosításáról szóló, 2023. december 7-i 1/2023 határozata módosította, amely 2025. január 1-jén lép hatályba. Ennek az a jogi következménye, hogy az egyezmény jelenlegi szabályai és az átmeneti szabályok ettől az időponttól kezdve nem alkalmazandók.

Több szerződő fél arról tájékoztatta a vegyes bizottság titkárságát, hogy belső eljárásaik hossza miatt nem lesznek abban a helyzetben, hogy a származási szabályokról szóló jegyzőkönyveiket 2025. január 1. előtt naprakésszé tegyék az egyezmény felülvizsgált szabályaira való hivatkozással.

Ez azt eredményezheti, hogy egyes szerződő felek az egyezmény felülvizsgált szabályait alkalmazzák, míg mások továbbra is az egyezmény vagy az egyezményt megelőző jegyzőkönyvek jelenlegi szabályait alkalmazzák. Ez potenciálisan megzavarná a jelenlegi diagonális kumulációs lehetőségeket, ami hatással lenne a pán-euromediterrán térség kereskedelmi forgalmára.

Amennyiben az egyezmény felülvizsgált szabályaira való áttérés nem minden szerződő fél esetében egyidejűleg történik, az nem vezethet a meglévő jogi keretben jelenleg lehetségesnél kedvezőtlenebb helyzethez.

A pán-euromediterrán származási szabályokról szóló regionális egyezmény alkalmazására vonatkozó átmeneti rendelkezéseket egyéves időtartamra kell bevezetni. Ez biztosítja a diagonális kumuláció folyamatos alkalmazását és az egyezmény szerinti preferenciális elbánás alkalmazását mindaddig, amíg az összes kétoldalú jegyzőkönyvnek az egyezmény felülvizsgált szabályaival való összhangolására irányuló folyamat be nem fejeződik.

Az átmeneti rendelkezéseknek a következőkre kell kiterjedniük:

- Preferenciális elbánás igénylésének lehetősége 2025. január 1-je előtt, a kiállítás időpontjában alkalmazandó származási szabályok szerint kiállított származási igazolások érvényességi időtartamon belüli vagy – ha lehetséges – azt követően történő benyújtása esetén.
- Igazgatási együttműködés a különböző szabályok szerint kiállított származási igazolások ellenőrzésére.
- Az egyezmény jelenlegi szabályainak fenntartása egy évig, az egyezmény felülvizsgált szabályaival párhuzamosan.
- A két párhuzamosan alkalmazandó szabályrendszer szerint kiállított származási igazolások nyomonkövethetőségének biztosítása nyilatkozatoknak a származási igazolásokba történő beillesztésével.
- A szerződő felek közötti, fennakadások nélküli diagonális kumuláció alkalmazása a 2025. január 1. előtt alkalmazandó különböző származási szabályokról az egyezmény felülvizsgált szabályaira való áttérés során.
- Annak biztosítása, hogy az egyezmény felülvizsgált szabályai 2026. január 1-jétől valamennyi szerződő fél között alkalmazandók legyenek. E célból a szerződő felek rendszeres időközönként bejelentik a kétoldalú jegyzőkönyveik aktualizálásának aktuális állását.

Annak biztosítása érdekében, hogy a kereskedelmi forgalom a jelenlegi kumulációs lehetőségek alapján folytatódjon mindaddig, amíg a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény összes kétoldalú jegyzőkönyvének az egyezmény felülvizsgált szabályaival való összehangolására irányuló folyamat le nem zárul, az egyezmény jelenlegi szabályait továbbra is alkalmazni kell azon szerződő felek között, amelyek tekintetében az egyezmény felülvizsgált szabályai hatályba lépnek.

Az egyezmény jelenlegi szabályai a felülvizsgált szabályokkal párhuzamosan lennének alkalmazandók, lehetővé téve a gazdasági szereplők számára, hogy a meglévő ellátási láncoktól függően válasszanak a két származási szabályrendszer között.

Az egyezmény felülvizsgált szabályai az egyezmény jelenlegi szabályaival együtt két különböző kumulációs zónát hoznak létre.

Az egyezmény felülvizsgált szabályainak biztosítaniuk kell a két származási szabályrendszer közötti átjárhatóságot azáltal, hogy lehetővé teszik a 7. cikkben előírt kumuláció alkalmazását, feltéve, hogy a szóban forgó termékek megfelelnek mindkét szabályrendszer követelményeinek.

Az egyezmény felülvizsgált szabályait alkalmazó szerződő felek megállapodtak abban, hogy az egyezmény jelenlegi szabályai szerint kiállított származási igazolást az egyezmény felülvizsgált szabályai szerint automatikusan érvényesnek kell tekinteni. Mivel az egyezmény felülvizsgált szabályai általában kevésbé szigorúak, mint az egyezmény jelenlegi szabályai, a jelenlegi szabályoknak megfelelő áruk az egyezmény felülvizsgált szabályai értelmében is származónak minősülhetnek, kivéve a 2., 4–15., 16. (a feldolgozott halászati termékek kivételével) és 17–24. árucsoportba besorolt bizonyos mezőgazdasági termékeket.

Indokolt úgy rendelkezni, hogy az átjárhatóság kizárólag azokra a termékekre korlátozódjon, amelyek esetében az egyezmény felülvizsgált szabályai megengedőbbek, mint az egyezmény jelenlegi szabályai.

Csak az egyezmény jelenlegi szabályainak megfelelő termékek tekinthetők az egyezmény felülvizsgált szabályai értelmében származónak.

Így a javasolt módosítás lényegében a pán-euromediterrán térségben meglévő rendszer megismétlését jelentené, amely az átmeneti szabályok és az egyezmény jelenlegi szabályainak párhuzamos alkalmazásán alapul.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”⁴.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A vegyes bizottságot megállapodás, nevezetesen a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény hozta létre.

A vegyes bizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény 4. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével.

⁴ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a vegyes bizottság jogi aktusa módosítani fogja az egyezményt, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményvel létrehozott vegyes bizottságban az említett vegyes bizottság 1/2023 határozatának a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosításaira vonatkozó átmeneti rendelkezések beillesztése céljából történő módosítása tekintetében való, 2025. január 1-jétől alkalmazandó módosításával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményt (a továbbiakban: az egyezmény) az Unió a 2013/94/EU tanácsi határozat¹ révén megkötötte, és az egyezmény 2012. május 1-jén hatályba lépett az Unió vonatkozásában.
- (2) Az egyezmény 4. cikkének (1) bekezdése és 4. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében az egyezmény által létrehozott vegyes bizottság (a továbbiakban: vegyes bizottság) határozatok útján módosításokat fogadhat el az egyezményre vonatkozóan.
- (3) A vegyes bizottság 16. ülésén várhatóan határozatot fogad el az egyezmény 2025. január 1-jétől történő alkalmazására vonatkozó átmeneti rendelkezésekről.
- (4) Az egyezményt a vegyes bizottság 1/2023 határozata² módosította, amely 2025. január 1-jén lép hatályba. Az egyezmény szerződő felei megállapodnak abban, hogy átmeneti rendelkezésekre van szükség a jelenlegi kumulációs lehetőségeken alapuló kereskedelmi forgalom megőrzése érdekében, amíg le nem zárul az összes kétoldalú jegyzőkönyvnek az egyezmény felülvizsgált szabályaival való összehangolására irányuló folyamat.
- (5) Az egyezmény szerződő felei megállapodnak abban, hogy az átmeneti rendelkezések egy évig, az egyezmény módosításának hatálybalépésétől 2025. december 31-ig alkalmazandók.
- (6) Helyénvaló meghatározni az Unió által a vegyes bizottságban képviselendő álláspontot, mivel a vegyes bizottság határozata kötelező lesz az Unióra nézve,

¹ HL L 54., 2013.2.26.

² A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményvel létrehozott vegyes bizottság 1/2023 határozata (2023. december 7.) a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosításáról (HL L, 2024/390, 2024.2.19., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A vegyes bizottság 16. ülésén az Unió által képviselendő álláspont a vegyes bizottság jogi aktusának az e határozathoz csatolt tervezetén alapul.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*